УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

Приета с решение на АС на УНСС

№: …….

Adopted by the Academic Council of UNWE with

Decision N …..... / ……

Утвърдил:

Approved by:

Ректор – проф. д-р Димитър Димитров

Rector – Prof. Dimitar Dimitrov, PhD

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

QUALIFICATION DESCRIPTION

Докторска програма *PhD Programme*	**Икономика и управление (Транспорт)** ***Economics and Management (Transport)***
Образователно-научна степен *Educational and Scientific Degree*	**ОНС „Доктор“** ***PhD***
Област на висше образование *Area of Study*	**3. Социални, стопански и правни науки** ***3. Social, economic sciences and law***
Професионално направление *Field of Study*	**3.8 Икономика** ***3.8. Economics***
Форма на обучение *Form of Education*	**Редовна / Задочна / Самостоятелна / Проектна** ***Full time / Part time / Independent / Project***
Продължителност на обучението *Duration of Study*	**До 3 г. редовна** **До 4 г. задочна** **До 5 г. самостоятелна** **До 5 г. проектна** ***Up to 3 years full time*** ***Up to 4 years part time*** ***Up to 5 years independent*** ***Up to 5 years project***
Форма на завършване *Form of graduation*	**Защита на дисертационен труд** **Defence of *PhD Thesis***
Катедра *Department*	**Икономика на транспорта и енергетиката** **Transport and Energy Economics**
Факултет *Faculty*	**Икономика на инфраструктурата** **Economics of Infrastructure**

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Докторската програма по Икономика и управление (Транспорт) е от професионално направление „Икономика" в катедра “Икономика на транспорта и енергетиката“. Актуалността на обучението по докторската програма се обуславя от водещата роля на транспортния сектор за развитието на икономиката в национален и европейски план, където транспортът генерира около 10 % от БВП и трудовата заетост.

В съдържателно отношение обучението в докторската програма по Икономика и управление (Транспорт) е процес на професионално развитие и израстване на докторанта. По време на обучението те получават високо специализирани знания и умения, и стават водещи експерти в избраната от тях област. Това е особено важно, доколкото съвременните транспортни структури, били те комерсиални или нетърговски, частни или публични, държавни или недържавни, повече от всякога зависят от своите водещи експерти и професионалисти.

Основната цел на обучението в докторската програма по Икономика и управление (Транспорт) е подготовката на високо квалифицирани специалисти за експертно и висше мениджърско равнище, които умеят да формулират, изследват и анализират проблеми във всички аспекти на транспортния сектор, способни са да разработват и прилагат специализирани изследователски инструменти, и да вземат нестандартни и творчески управленски решения за постигане на иновации и интелигентна специализация на икономиката в страната.

Допълнителните цели на обучението в докторската програма по Икономика и управление (Транспорт) са следните:

- осигуряване на задълбочени теоретични знания и способности за извършване на самостоятелни и оригинални научни изследвания в областта на транспорта;
- намиране на научноприложни решения на реални практически проблеми с обществена значимост в сферата на иновациите и интелигентната специалнизация, които могат да се прилагат в транспортния сектор;
- публикуване на научните и научноприложните резултати от изследванията и осигуряване на тяхното разпространение сред академичната общност и заинтересованите среди от транспортния бизнес;
- формиране на комуникативни умения, висока лична отговорност и самостоятелна инициативност в професионална и мултикултурна среда.

AIMS OF THE PROGRAMME

The PhD programme in Economics and Management (Transport) belongs to the professional field of Economics and is delivered by the Department of Transport and Energy Economics. The relevance of the programme stems from the leading role of the transport sector in the development of the economy at national and European level, where transport generates about 10% of GDP and employment.

In terms of content, studying in the PhD programme in Economics and Management (Transport) is a process of professional development and growth of the doctoral student. During their studies, doctoral students acquire highly specialised knowledge and skills and become leading experts in their chosen field. This is particularly important, since modern transport organisations, whether commercial or non-profit, private or public, state-owned or non-state, depend more than ever on their leading experts and professionals.

The main aim of the PhD programme in Economics and Management (Transport) is to train highly qualified specialists for expert and senior management positions who are able to formulate, investigate and analyse problems in all aspects of the transport sector, to develop and apply specialised research tools, and to make non-standard and creative management decisions for achieving innovation and smart specialisation of the national economy.

The additional aims of the PhD programme in Economics and Management (Transport) are as follows:

- *providing in-depth theoretical knowledge and the ability to carry out independent and original research in the field of transport;*
- *finding applied scientific solutions to real practical problems of public importance in the area of innovation and smart specialisation that can be applied in the transport sector;*
- *publishing the scientific and applied results of the research and ensuring their dissemination among the academic community and stakeholders in the transport business;*
- *developing communication skills, a high level of personal responsibility and self-initiative in a professional and multicultural environment.*

СЪДЪРЖАНИЕ НА ОБУЧЕНИЕТО

Обучението в докторската програма по Икономика и управление (Транспорт) е свързано с успешното обучение в две направления

Първото направление обхваща обучение по докторантски дисциплини. Те са групирани в два блока:

• Първият блок (Блок А) обхваща полагането на изпити по 2 или 3 избираеми дисциплини за професионално направление „Икономика". Те са: Методология на научните изследвания; Академично писане; Статистически анализ на данни; Качествени методи в научните изследвания; Икономикс и/или Учебна специализация в чужбина (мин. 3 месеца)

• Вторият блок (Блок Б) включва избираеми дисциплини за научната специалност и катедрата. Те дават възможност на докторанта да адаптира учебното съдържание към онези научни проблеми, които представляват най-голям интерес за него в контекста на иновационната стратегия за интелигентната специализация – както от гледна точка на обогатяване на знанията му, така и от гледна точка на получаване на резултати от научните му изследвания и написване на дисертационния му труд.

Избираемите дисциплини от докторската програма по Икономика и управление (Транспорт) покриват всички основни области и направления в иновационната стратегия за интелигентна специализация в транспорта, като съдържанието им отразява съвременните и актуални достижения на теория и практиката.

Сред избираемите дисциплини са Международен транспорт и транспортна политика; Интелигентни транспортни системи и устойчива мобилност; Екологични и енергийни аспекти на транспортната дейност; Икономически анализ, проектиране и прогнозиране на транспортната дейност; Дигитална трансформация и иновативни бизнес модели в транспортния сектор.

Второто направление на обучение и научни изследвания обхваща работа по дисертацията и подготовка на публикации по темата на научното изследване:

• Работата по дисертацията обхваща проучвателна изследователска работа, свързана с идентифициране и критичен анализ на вече публикувани изследвания върху предмета и

обекта на дисертацията; експериментална, лабораторна или друга емпирична изследователска работа; както и подготовка на обособени части от дисертационния труд.

• Публикациите по темата на дисертационния труд имат за цел да представят пред научната общност основните резултати, получени от докторанта в научното му изследване.

CONTENT OF THE PROGRAMME

Studying in the PhD programme in Economics and Management (Transport) involves successful completion of two strands.

The first strand covers doctoral coursework. The courses are grouped into two blocks:

• The first block (Block A) comprises examinations in 2 or 3 elective courses for the professional field of Economics. These are: Research Methodology; Academic Writing; Statistical Data Analysis; Qualitative Research Methods; Economics; and/or a study visit abroad (minimum 3 months).

• The second block (Block B) includes elective courses for the scientific specialty and the department. They enable doctoral students to adapt the curriculum to the research problems of greatest interest to them in the context of the innovation strategy for smart specialisation, both in terms of enriching their knowledge and in terms of obtaining research results and writing their dissertation.

The elective courses of the PhD programme in Economics and Management (Transport) cover all main areas and priorities of the innovation strategy for smart specialisation in transport, and their content reflects the latest developments in theory and practice.

The elective courses include International Transport and Transport Policy; Intelligent Transport Systems and Sustainable Mobility; Environmental and Energy Aspects of Transport Activity; Economic Analysis, Planning and Forecasting of Transport Activity; Digital Transformation and Innovative Business Models in the Transport Sector.

The second strand of study and research covers work on the dissertation and the preparation of publications on the research topic:

• Work on the dissertation includes exploratory research related to identifying and critically analysing already published studies on the subject and object of the dissertation; experimental, laboratory or other empirical research; as well as the preparation of individual parts of the dissertation.

• Publications on the dissertation topic aim to present to the scientific community the main results obtained by the doctoral student in their research.

ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ПРОФЕСИОНАЛНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

Обучението в докторската програма по специалност Икономика и управление (транспорт) предоставя на докторантите управленски и икономически знания, умения и професионални компетентности, в съответствие с Националната квалификационна рамка – ниво 8[1] и с Европейската референтна рамка на Ключовите компетентности за учене през целия живот[2].

---

[1]Националната квалификационна рамка на Република България (*РМС № 96/02.02.2012)* дефинира знанията, уменията и компетенциите, които се изискват като резултат от обучението в съответните образователно-квалификационни степени във висшето образование.
The National Qualifications Framework of the Republic of Bulgaria (Council of Ministers Decision No. 96/02.02.2012) defines the knowledge, skills and competences required as learning outcomes of the respective educational and qualification degrees in higher education.

[2] Европейската референтна рамка на Ключовите компетентности за учене през целия живот (Официален вестник на Европейския съюз C 189/7 4.6.2018 г.) дефинира осем ключови компетентности необходими за личностна реализация и развитие, пригодност за заетост,

Обучението по докторската програма осигурява специализирани и систематизирани *знания* за извършване на критичен анализ и за синтезиране на нови идеи в областта на иновациите и интелигентната специализация в транспорта и свързаните с него сектори на икономиката. То позволява на докторантите да овладеят методите на научните изследвания в областта на икономиката и управлението на транспорта, както и да развият способности за разширяване и изменяне на съществуващите знания в областта, както и на нейните взаимодействия с други научни области. В хода на обучението се овладяват знания с най-висока степен на сложност, необходими за извършване на оригинални изследвания.

В рамките на своето обучение докторантите придобиват *умения* да създават и ръководят мрежи или екипи, да разпределят времето и да управляват човешки и финансови ресурси, да решават комплексни проблеми чрез нови технологични методи и инструменти. Те също така придобиват умения бързо да намират, извличат, подреждат, синтезират и оценяват необходимата информация от различни източници, независимо дали са подробни или оскъдни, както и да решават и преодоляват критични проблеми в областта на проучването и/или нововъведенията в. транспорта, да подобряват стандартните модели и подходи, да развиват иновативни решения чрез комбиниране на различни оригинални стратегии и технологии, да управляват несполучливите опити и да продължават напред, да подобряват стандартните модели и подходи за научни изследвания. Обучаемите овладяват методи и средства да предвиждат промените и проблемите, да се абстрахират от средата и да мислят иновативно, да разработват и поставя рационален план за интелигентна специализация, за да генерират нови идеи за плодотворен резултат от изследванията, да усвояват бързо нови качества и умения, да предвиждат технологичното и творческо развитие, да пишат и представят научни и технически документи (научни статии, резюмета, доклади, фигури, графики и др.); да комуникират чрез различни медии пред различна аудитория. В резултат от обучението докторантите демонстрират умения като издръжливост, предприемчивост, твърдост, взискателност, приспособимост и интелектуална гъвкавост.

Докторската програма по „Икономика и управление (транспорт)“ предоставя на обучаемите възможност за придобиването на *компетентности*, свързани със самостоятелност и отговорност при създаването и интерпретирането на нови знания чрез собствени изследвания или друга научна дейност. Чрез постигнатите нови знания те демонстрират умения за разширяване на обхвата на досега познатата научна област и преценяване на необходимостта от актуални публикации. Те развиват и способности за самооценка на постиженията на изследователския труд, както и за съставяне, проектиране, изпълнение и адаптиране на съвременен изследователски процес с научна стабилност.

Успоредно с това, обучаемите придобиват ключови компетентности за учене свързани със изграждането на капацитет за систематично придобиване и разбиране на значително количество знания от най-съвременните научни постижения или от областта на професионалната практика. Комуникативните и социалните компетентности, които се придобиват в процеса на обучение са насочени към развиването на качества и умения, изискващи проявяване на висока лична отговорност, самостоятелна инициативност в сложни и непредвидими обстоятелства, както и в професионална или еквивалентна среда.

социално приобщаване, устойчив начин на живот, успешен живот в едни мирни общества, организиране на живота по здравословно осъзнат начин и активно гражданско участие.

The European Reference Framework of Key Competences for Lifelong Learning (Official Journal of the European Union C 189/7, 4.6.2018) defines eight key competences needed for personal fulfilment and development, employability, social inclusion, a sustainable lifestyle, successful life in peaceful societies, health-conscious life management and active citizenship.

Обучаемите демонстрират общи способности да концептуализират, проектират и изпълняват проекти за генериране на нови знания, прилагане или разбиране на най-модерните достижения, както и да адаптират проектния дизайн към непредвидено възникващи обстоятелства. Те придобиват опит и компетентности за пълноценно общуване на някои от най-разпространените европейски езици.

Основните професионални компетентности, които придобиват обучаемите са свързани с детайлно разбиране на техники, прилагани за научни изследвания и сложни академични проучвания, както и с извършване на информирани преценки по сложни въпроси в областта на транспорта, често в отсъствието на пълни данни, както и да представят идеите и заключенията си ясно и ефективно пред специалисти и неспециалисти. Докторантите придобиват способност да продължават изследванията в областта на икономиката и управлението на транспорта на все по-сложни равнища, като допринасят за развитието на нови техники, идеи или подходи за интелигентна специализация.

KNOWLEDGE, SKILLS AND PROFESSIONAL COMPETENCES

The PhD programme in Economics and Management (Transport) provides doctoral students with managerial and economic knowledge, skills and professional competences in line with the National Qualifications Framework (level 8) and the European Reference Framework of Key Competences for Lifelong Learning.

The programme provides specialised and systematic knowledge for carrying out critical analysis and synthesising new ideas in the field of innovation and smart specialisation in transport and related sectors of the economy. It enables doctoral students to master research methods in transport economics and management and to develop the ability to extend and redefine existing knowledge in the field and its interactions with other scientific fields. In the course of their studies, students acquire knowledge of the highest degree of complexity required for conducting original research.

During their studies, doctoral students acquire skills to create and lead networks or teams, to manage time and human and financial resources, and to solve complex problems using new technological methods and tools. They also acquire skills to quickly find, extract, organise, synthesise and evaluate the necessary information from various sources, whether detailed or scarce, to solve and overcome critical problems in research and/or innovation in transport, to improve standard models and approaches, to develop innovative solutions by combining different original strategies and technologies, to manage unsuccessful attempts and move forward, and to improve standard research models and approaches. Students master methods and tools to anticipate changes and problems, to step back from their environment and think innovatively, to develop and set a rational plan for smart specialisation in order to generate new ideas for fruitful research outcomes, to quickly acquire new qualities and skills, to anticipate technological and creative developments, to write and present scientific and technical documents (research papers, abstracts, reports, figures, graphs, etc.), and to communicate through various media to different audiences. As a result of their studies, doctoral students demonstrate qualities such as resilience, entrepreneurship, perseverance, high standards, adaptability and intellectual flexibility.

The PhD programme in Economics and Management (Transport) gives students the opportunity to acquire competences related to autonomy and responsibility in creating and interpreting new knowledge through their own research or other scientific activity. Through the new knowledge they achieve, they demonstrate the ability to extend the boundaries of the known scientific field and to judge the need for up-to-date publications. They also develop the ability to

self-assess the achievements of their research work and to conceive, design, implement and adapt a contemporary research process with scientific rigour.

At the same time, students acquire key learning competences related to building the capacity to systematically acquire and understand a substantial body of knowledge at the forefront of science or professional practice. The communicative and social competences acquired during the programme aim to develop qualities and skills that require a high level of personal responsibility and self-initiative in complex and unpredictable circumstances, as well as in professional or equivalent environments. Students demonstrate a general ability to conceptualise, design and implement projects for generating new knowledge, applying or understanding the most advanced developments, and adapting the project design to unforeseen circumstances. They gain experience and competences for effective communication in some of the most widely spoken European languages.

The main professional competences acquired by students relate to a detailed understanding of techniques applied in scientific research and advanced academic inquiry, as well as to making informed judgements on complex issues in the field of transport, often in the absence of complete data, and to communicating their ideas and conclusions clearly and effectively to specialist and non-specialist audiences. Doctoral students acquire the ability to continue research in transport economics and management at increasingly complex levels, contributing to the development of new techniques, ideas or approaches for smart specialisation.

ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

Придобитите знания, умения и компетентности на завършилите обучението си в докторската програма Икономика и управление (транспорт) допринасят за тяхната пълноценна реализация като преподаватели във висши училища, изследователи в институти за анализи и оценки в на иновационната дейност и интелигентната специализация в транспорта, експерти в специализирани национални и международни консултантски компании. Защитилите докторантура повишават своят обществен и професионален статус, което до голяма степен им гарантира реализация като водещи специалисти и мениджъри в транспортния и свързаните с него стопански сектори, както и в публичната и местната администрация.

CAREER PROSPECTS

The knowledge, skills and competences acquired by graduates of the PhD programme in Economics and Management (Transport) support their successful careers as lecturers in higher education institutions, researchers in institutes for the analysis and evaluation of innovation activity and smart specialisation in transport, and experts in specialised national and international consulting companies. PhD holders enhance their social and professional status, which largely ensures their careers as leading specialists and managers in the transport and related economic sectors, as well as in public and local administration.

Квалификационната характеристика е приета на заседание на катедра „Икономика на транспорта и енергетиката“ от 28.04 2025 г. (протокол № 09) и от Факултетен съвет на факултет „Икономика на инфраструктурата“ на заседание от 28.04. 2025 г. (протокол № 16).

The Qualification description is approved by the Department Council of Department of Transport and Energy Economics on 28.04.2025 (Record № 09) and by the Chair Council of the Faculty of Economics of Infrastructure on 28.04.2025 (Record №16.).

РЪКОВОДИТЕЛ КАТЕДРА .....
HEAD OF THE DEPARTMENT Проф. д-р Христина Николова
Prof. Dr. Christina Nikolova

ДЕКАН .....
DEAN Доц. д-р Силвия Терезова
Assoc. Prof. Dr. Silvia Terezova